

Красимир Бачков

Да уловиш безкрая

Най-после към обяд заваля. Дъждът се сипеше ситно и мижаво, сякаш на небето му се свидеше, тази тъй дълго чакана от хората влага. Безкрайната добруджанска равнина посивя и някак отесня пред погледа на Велико. Той подбра овцете и ги прислони в близкия пояс. Мръсната, беззникава вълна на животните провисна и лека пара задимя над гърбовете им. Двете кучета се излегнаха в шумата и само тихият ромон на дъжда изпълваше тишината наоколо. Есента отиваше към края си, една суха и ялова есен, през която дори лозята не узряха. Овчарят бръкна във вътрешния джоб на ватенката и извади малко транзисторче „Шарп“. На гърба му бе закрепена плоска батерия от четири волта и половина, за да работи по-дълго. Потърси хубава музика и я намери на вълните на „Хоризонт“. Благодарение на малкото апаратче самотните му дни на полето ставаха поносими, а понякога дори приятни. С програмите на радиото беше свикнал от времето, когато все още бе инж. Янев. Цели пет години работи с още трима колеги в едно проектантско бюро и първата им работа сутринта бе да пуснат радиото. Добре се разбираше с колегите и работата им вървеше добре, но... понякога за един ден, като в приказките можеш да се превърнеш от инженер в овчар. Стават такива неща, ако късметът ти тръгне срещу теб. При Велико се получи точно така. Оказа се още, че годеницата му вече не го предпочита пред хазяина си. Последният, макар и доста възрастен, бе състоятелен човек и можеше да я осигури за цял живот, докато инж. Янев сега бе просто безработен.

Вторият удар дойде съвсем ненадейно, от страна на майка му. Мълчаливата изсушена женица, която цял живот не се бе оплаквала дори от хрема, легна и за два дни угасна. С помощта на няколко съседки я погребя и на третия ден, когато остана сам в малката кухня разбра, колко много е значела за него майка му. Всяка вещ наоколо носеше нейното присъствие, толкова близко и добро, че да си у дома, без да вижда свитата ѝ фигурка и да чува тихия ѝ глас, просто не издържаше. Излизаше навън и по цял ден бродеше из града, станал му изведнъж чужд и неприятен. Не бе изминал и месец, когато се появи ненадейно сестра му с мъжа си. На погребението те не дойдоха, макар да им прати телеграма, а сега пристигнаха с претенции за наследствен дял. Настояваха да продадат скромната къщурка – всичко останало от родителите им и Велико не възрази. Беше се пречупил неусетно, за пръв път се намираше в безизходица, съвсем сам и отчаян.

С парите от неговия дял закупи дворно място от половин декар в едно близко село. Криво-ляво издигна малка барака с дълъг сайвант до нея. Купи двайсет овце и се запиля по къра да ги пасе. Ръцете му

загрубяха и привикнаха към неблагоприятния селски труд. Сега му беше безразлично всичко, свързано с хорската суета. Живееше примитивно, почти без удоволствия, не общуваше с никого от селото и се чувстваше стар, макар скоро да мина тридесетте.

Откъм черния път край пояса се дочу виене на автомобилен двигател. След малко бързо премина някаква жълта кола, като на места се поднасяше и пръскаше кал от локвите. После пак се спусна безмълвието на равнината. Музиката по програмата свърши и започнаха новините. Велико угаси транзистора и го прибра. Приседна до едно дърво и затвори очи. Представи си голяма бяла вана, пълна с гореща вода, как се потапя в нея и оставя всичкия студ и мръсотия във, далеч от себе си. Събереше ли пари, първото нещо което щеше да си купи, бе ваната. А щом му омръзнеха еднообразието и мръсния му живот, можеше лесно и почти безболезнено да се спаси пак във ваната, но малко под повърхността на водата. Откакто се бе превърнал в неудачник и такива мисли му минаваха през главата.

Встрани се чу шляпане на стъпки и Велико се огледа. По коларският път, с натежали от кал крака и обувки в ръце, вървеше млада жена. Тя съзря овчаря и тръгна към него. Косата ѝ бе разчорлена, лицето зачервено от усилията, но въпреки раздърпания си вид, тя будеше някаква необяснима симпатия. Застана пред Велико и малко грубо запита:

– Знаеш ли каква съм аз? – по лицето ѝ личаха размазани следи от сълзи, а в чистия въздух се долавяше лека миризма на алкохол. Явно бе пияна, но не чак толкова, че да не се държи. Велико се надигна и мълчаливо повдигна рамене.

– Аз съм курва бе! Най-долната курва съм, мой човек! – гласът ѝ бе пресипнал и наистина звучеше вулгарно. Повтори декларацията няколко пъти и се свлече на земята. Раменете ѝ се затресоха в глухо ридание. Велико понечи да я вдигне, но щом я докосна се отдръпна като опарен. Топлото и меко тяло на жената го зашемети и върна забравени и неутолени отдавна желаниа. Засрамен от себе си, той стоеше безмълвен и не можеше да свали очи от леко разголената гръд на жената. Тя забеляза погледа му и рязко дръпна бялата си копринена риза. Освободени изскочиха гърдите ѝ и тя се разкрещя истерично:

– Хайде бе, какво чакаш? Яхай курвата, прост овчар такъв! На крака съм ти дошла! Давай, днес бутам на аванта!

Стомахът му се сви на топка. Той преглътна с усилие и пристъпи към нея. Късо замахна и я зашлеви през лицето:

– Я се вземи в ръце! Ти курва не си, щом сама го казваш! И се

закопчай, че и аз съм мъж! Нищо, че съм овчар!

Тя го изгледа по-скоро учудена, отколкото уплашена и очите ѝ леко се избистриха. Изправи се и си закопча ризата. Усмихна му се накриво:

– Да, ама си прост все пак! Друг на твоето място не би изтървал келепира!

– Да ти пикая на келепира! – намуси се Велико.

– Що бе, не ме ли харесваш? – иронично го изгледа тя. – Жена ти да не е Клаудия Шифър случайно?

– Нямам жена аз! Сам съм! – като оправдание прозвуча отговорът му.

– По-добре си! На тоя свят най-добре е да си сам!

– Не си права!

– Вярно, да си богат е по-хубаво, отколкото да си сам.

Замълчаха. Случайността бе пресякла пътя на двамата неудачници и сега им гледаше сеира. Жената постоя малко права, после пак седна в шумата. Заразказва спокойно своята банална история, от обезчестяването ѝ на дванадесет години до днешното ѝ изгонване на сред полето от „онова животно с много пари“, което бе минало с жълтата кола преди малко. Велико я изслуша мълчаливо и на свой ред с няколко думи ѝ разказа за себе си. За пръв път споделяше болката си с друг човек и от това му ставаше някак по-леко. Двамата се гледаха, открили обект за съчувствие пред себе си, докато жената не попита:

– Имаш ли нещо за ядене? Днес съм на пет – шест цигари от сутринта.

Велико извъртя торбичката, праметната на гърба му пред себе си и бръкна. Освен шишето с вода, му бе останал само един къшей хляб. Смути се от собствената си нищета и горчиво се усмихна:

– Това е! Нали ти казах, че я карам ей тъй.

Понечи да върне хляба в торбата, но тя го спря.

– Чакай! Като бях малка, от дядо съм чувала да казва, че никой не е по-голям от хляба. Дай го!

Той ѝ подаде малкото парче хляб. Жената без погнуса отхапа и започна да дъвче. Май ѝ се услади, защото лапна и трохите накрая. Двете кучета неусетно се бяха присламчили и лакомо я гледаха. Тя им се усмихна и подвикна:

– Няма за вас! Изядох го всичкия!

– Чудно, как не те залаяха? – забеляза Велико.

– Що се чудиш! Аз съм кучка, а те кучета! Своята ли да лаят?

– Е, ти пак! – намръщи се овчарят.

– От себе си не можеш да избягаш! – примирено сведе глава тя. Овцете нещо се сбутаха и Велико размаха сопата срещу им. Жената се надигна и взе в една ръка калните си обувки. Погледна го топло и рече:

– Благодаря ти за хляба! Сега ми е по-добре!

– Няма нищо! – отвърна овчарят.

– Ако искаш, можем да го направим? – предложи тя отново и като видя как я изгледа той, добави: – Аз това имам – това давам!

– Върви си! – изпрати я той. Жената бавно тръгна, но като излезе на пътя спря и извика:

– Утре ще съжаляваш, че си ме изпуснал!

– Бягай, бягай! – изръмжа Велико и се извърна. Овцете се бяха пръснали и той тръгна да ги забира. Дъждът кротко продължаваше да наслоява своята мътна пелена над равнината. Имаше нещо в тая широка земя, което го караше да се държи и чака всеки следващ ден, ако не с надежда за нещо по-добро, то поне с любопитството на обречените да живеят. Времето и разстоянието тук не значеха нищо, както бяха без значение нещата, които можеше да изгуби или спечели от една безпътна жена. Дъждът нямаше да спре до вечерта, затова овчарят бавно подкара стадото назад към селото. Щеше да се прибере в бараката и да си легне. Можеше да си представи бялата вана с гореща вода, а в нея – жената, която бе срещнал днес. Въпреки всичко тя си оставаше жена и кой знае защо, по нещо много приличаше на равнината – тъй близко и тъй далеч от него, тъй желана, но недостигната в крайна сметка.

– Ей, проклет чикиджия! – чу зад гърба си Велико. Бавно се обърна. Жената го бе настигнала и сега го гледаше с нажежени очи, настръхнала като ядосана котка:

– Ти какво си мислиш бе?! Че си нещо повече от мене?

Овчарят стоеше и не реагираше. Жената продължи вбесена:

– Същия боклук си бе, овчар с овчар такъв! Чобан смотан! Аз поне удоволствие мога да направя на някого, а ти и за това не ставаш! – малката й фигурка в този момент никак не изглеждаше безпомощна, а напротив – с тия размахани в ръце обувки, като нищо можеше и да го цапне в яда си. Велико се отдръпна леко назад, а тя не спираше да бълва обвинения:

– Ти си една отрепка бе! Отказал се от себе си и сам се съжалява! Мъж ми било това! При това – инженер! – захили се иронично тя. – Пък пасе овце! Ти си най-голямата овца в стадото бе! Тебе трябва някой да те зарита отзад, за да се събудиш! Разбра ли?!

Тихият дъждец мокреше зачервеното й лице, стичаше се на едри

капки върху ризата и като я прилепваше до тялото, подчертаваше предизвикателно формите ѝ. Велико пристъпи към нея и обхвана с длани лицето ѝ. Дори не бе мечтал да държи в шепите си безкрая на равнината, заедно с една жена.

Сега го имаше, значи трябваше само да го задържи.

КРАЙ

© 1997 Красимир Бачков

Източник: Авторът

Разказът е публикуван първоначално в сборника „Синият кон“, издаден през 1997 г.

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/3080>]